

Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27214>

Özet

Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi, 2008 yılında Hülya Gündüz tarafından bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu anketin temel amacı, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin î doyumunu düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle örgütsel iklim ile öğretmenlerin î doyumunu arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmalarda kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, yüksek güvenirlik katsayısı ve sağlam faktör yapısı ile dikkat çekmektedir.

Ölçeğin geliştirme süreci, Gaziantep ilindeki ilköğretim okulu öğretmenlerinden toplanan veriler üzerinden yürütülmüştür. Elde edilen psikometrik bulgular, araçın öğretmenlerin î doyumunu değerlendirmede güçlü bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

?? doyumunu, öğretmen, örgütsel iklim, psikometri, anket, Gaziantep, eğitim

Yazarlar

Hülya GÜNDÜZ

Amaç

Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi'nin temel amacı, öğretmenlerin mesleki yaşamlarından ve çalışma ortamlarından genel olarak ne kadar tatmin olduklarını sistematik bir biçimde belirlemektir. Bu araç, öğretmenlerin î doyumunu etkileyen spesifik faktörleri analiz etme kapasitesine sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda, örgütsel iklim gibi çevresel değişkenlerin öğretmenlerin duygusal ve profesyonel tatminleri üzerindeki etkilerini ampirik olarak incelemek isteyen araştırmacılar için tasarlanmıştır. Orijinal çalışmada, ilköğretim okulu öğretmenlerinin î doyumunu düzeyleri, okullardaki örgütsel iklim algısıyla ilişkilendirilmiştir.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin mesleki tatminini oluşturan temel bileşenleri ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Yapılan faktör analizi sonuçlarına göre, ölçek 19 madde ile temsil edilen ve î doyumunun farklı yönlerini kapsayan 3 faktör altında gruplanmıştır. Bu faktörler, öğretmenin ücret, çalışma koşulları, meslekte ilişkileri veya yönetim desteği gibi alanlardaki tatminini yansıtmaktadır.

Ölçülen temel psikolojik yapı, bireyin i?ine kar?? geli?tirdi?i olumlu veya zevkli duygusal durum olarak tan?mlanan i? doyumudur. E?itim ba?lam?nda, bu yapı ö?retmenlerin motivasyonu ve meslekte kal?c?l??? aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerli?ini test etmek amacıyla faktör analizi öncesinde verilerin uygunlu?u incelenmi?tir. Bu kapsamda, örneklem yeterlili?ini de?erlendiren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? ve de?i?kenler arasındaki korelasyonun anlaml?l???n? gösteren Bartlett Küresellik Testi (BS testi) de?erleri hesaplanm??t?r.

Elde edilen bulgulara göre, KMO katsay?s? de?eri .77 olarak belirlenmi?tir, bu da verilerin faktör analizi için kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, BS testi de?eri .00 ($p < .01$) düzeyinde anlaml? bulunmu?tur, bu da maddeler arasındaki korelasyon matrisinin faktörleştirme için yeterli oldu?unu kan?tlamaktadır. Bu sonuçlar, ölçe?in yapı geçerli?ine dair güçlü kan?tlar sunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???n? de?erlendirmek için Cronbach Alpha güvenilirlik katsay?s? hesaplanm??t?r. Yapılan analiz sonucunda, aracın güvenilirlik katsay?s? (Alpha de?eri) .93 olarak tespit edilmi?tir.

Genel kabul gören psikometrik standartlara göre, .90 ve üzeri Cronbach Alpha de?erleri, aracın iç tutarlıl???n?n 'oldukça yüksek' veya 'mükemmel' oldu?unu i?aret eder ($0.80 \leq \alpha < 1.00$ aral???). Bu yüksek güvenilirlik de?eri, Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi'nin tutarlı ölçümler sa?lad???n? ve farklı uygulamalarda benzer sonuçlar verece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yapısal boyutlar?n? belirlemek üzere aç?mlay?c? faktör analizi gerçekleştirilmi?tir. Analiz, 19 maddenin faktör yükleri dikkate alınarak yapılm??t?r. Temel bile?enler analizi sonucunda, faktör yükleri .40'tan büyük olan maddelerin üç ana faktör altında topland??? gözlenmi?tir.

Faktör yüklerinin .40 e?i?ini a?mas?, maddelerin ilgili faktörü yeterince temsil etti?ini göstermektedir. Üç faktörlü bu yapı, öğretmen i? doyumunun farklı ve ayrı?k alt boyutlara sahip oldu?unu do?ulamaktadır. Faktörlerin isimlendirilmesi ve içeri?i, orijinal yüksek lisans tezinde detaylı olarak açıklanm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?)

Format: Anket Formu (Ö?retmenlerin yan?tlamas? için tasarlanm?? maddelerden olu?ur)

Derecelendirme: 5'li Likert Ölçe?i (1= çok yetersiz - 5= çok iyi)

Maddeler: 19 Madde

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Çal??an ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: ?lkö?retim okullar?nda görev yapan ö?retmenler (Gaziantep ili örne?i)

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli Ölçek (Self-Report Questionnaire)

Anahtar Kelimeler

?ç tutarl?lık, KMO katsay?s?, Bartlett testi, 5'li Likert, yüksek lisans tezi, psikometri, e?itim ara?t?rmas?

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hülya GÜNDÜZ

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez çal??mas?n?n yap?ld??? kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Hülya Gündüz'ün 2008 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izni gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in geli?tirme y?l?: **2008**.

Orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [ogretmenler-icin-is-doyumu-anketi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Gündüz, H. (2008). *İlköğretim okullarında örgütsel iklim ile öğretmenlerin iş doyumu arasındaki ilişki (Gaziantep ili örneği)* (Yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: [tez.yok.gov.tr](#)

Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içerikte, Öğretmenler için ?? Doyumu Anketi'nin maddeleri (soru listesi) bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için Hülya Gündüz'ün 2008 tarihli yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.